

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Кж I 601/05
06.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Предрага Глигоријевића и Зорана Таталовића, чланова већа и саветника Врховног суда, Гордане Маравић, записничара, у кривичном предмету против оптуженог **АА и др.**, због кривичног дела омогућавања уживања опојних дрога из члана 246. став 1. Основног кривичног закона и др., решавајући о жалбама Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици и браниоца оптуженог АА, адвоката АБ, изјављеним против пресуде Окружног суда у Сремској Митровици К.107/04 од 14.јануара 2005. године, у седници већа одржаној, у смислу одредбе члана 375. Законика о кривичном поступку, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, оптуженог АА и његовог браниоца, адвоката АБ, дана 6.фебруара 2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

УВАЖАВАЊЕМ жалбе браниоца оптуженог АА и по службеној дужности, **ПРЕИНАЧАВА СЕ** пресуда Окружног суда у Сремској Митровици К:107/04 од 14.јануара 2005. године, у односу на оптуженог АА, у погледу правне оцене и одлуке о казни, тако што Врховни суд радње оптуженог АА, описане у изреци пресуде, правно оцењује као кривично дело омогућавање уживања опојних дрога из члана 247. став 1. Кривичног законика, за које га **ОСУЂУЈЕ** на казну затвора у трајању од 6-шест месеци, у коју се има урачунати време проведено у притвору од 29.априла 2003. године, у 8,00 часова, до 30.априла 2003. године у 13,40 часова (члан 63. Кривичног законика), а жалба Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици **ОДБИЈА** се као неоснована.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Сремској Митровици К.107/04 од 14.јануара 2005. године, оглашен је кривим АА, због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 246. став 1. ОКЗ и оптужени ББ, због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ СРЈ, за које је првостепени суд осудио и то оптуженог АА, на казну затвора у трајању од једне године, а оптуженог ББ, на казну затвора у трајању од три месеца, у које казне им се урачунава време задржавања у притвору од 29.априла 2003. године у 8,00 часова, до 30.априла 2003. године у 13,40 часова.

Сагласно одредби члана 246. став 3. ОКЗ од оптуженог АА, одузета је опојна дрога хероин у количини 1,73 грама. На основу одредбе члана 196. у вези члана 193. ЗКП, оптужени су обавезани да солидарно надокнаде трошкове кривичног поступка у износу од 1.700,00 динара, оптужени АА да плати новчани износ од 10.650,00 динара, а оптужени ББ од 5.000,00 динара, на име трошкова кривичног поступка и сваки оптужени новчани износ од по 10.000,00 динара на име судског паушала, све у буџетска средства суда.

Против ове пресуде, жалбе су изјавили:

-Окружни јавни тужилац у Сремској Митровици, због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и одлуке о кривичној

санкцији, у односу на оптуженог АА и инкриминисане радње описане у изреци пресуде за које јавни тужилац тврди да се имају правно квалификовати као једно кривично дело из члана 246. став 1. ОКЗ, у продуженом трајању, а у односу на обојицу оптужених у погледу одлуке о казни, с предлогом да Врховни суд уважавањем жалбе укине првостепену пресуду и врати на поновно суђење, односно да исту преиначи у смислу жалбених предлога, тако што ће оптуженог АА огласити кривим за једно продужено кривично дело из члана 246. став 1. ОКЗ, изрећи одговарајућу казну затвора, а у односу оптуженог ББ, да првостепену пресуду преиначи, тако што ће оптуженом изрећи казну затвора у дужем трајању,

-бранилац оптуженог АА, адвокат АБ, због погрешно утврђеног чињеничног стања и одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Врховни суд, уважавањем жалбе преиначи првостепену пресуду, тако што ће оптуженог ослободити од оптужбе, односно да на основу одговарајуће одредбе Кривичног законика изрекне меру обавезног психијатријског лечења на слободи и захтевом да бранилац и оптужени буду обавештени о времену одржавања седнице другостепеног већа.

Републички јавни тужилац Србије, у поднеску Ктж.740/05 од 11.маја 2005. године, предложио је, да Врховни суд одбије жалбу браниоца оптуженог АА, а делимично је одустао од жалбе Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици (Кт.75/03 од 25.фебруара 2005. године) у односу на жалбени основ битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, те је предложио да Врховни суд Србије преиначи првостепену пресуду у погледу правне квалификације, тако што ће оптужене АА и ББ осудити за једно продужено кривично дело омогућавање уживања опојних дрога из члана 246. став 1. ОКЗ, а у погледу одлуке о казни, тако што ће оптуженима изрећи строжије казне затвора, односно поштрити казну оптуженом ББ за предметно кривично дело.

У седници већа, одржаној у смислу одредбе члана 375. ЗКП, у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца, оптуженог АА и његовог браниоца, адвоката АБ, која је путем телефонског позива обавештена о седници већа, па је том приликом изјавила да се оптужени одселили у Црну Гору, Врховни суд је размотрио све списе кривичног предмета, заједно са побијаном пресудом и изнетим предлогом Републичког јавног тужиоца, па је ценивши наводе изјављених жалби нашао:

Испитујући првостепену пресуду по службеној дужности, у смислу одредбе члана 380. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку, Врховни суд није нашао у пресуди или поступку који је претходио њеном доношењу битне повреде одредаба кривичног поступка.

Окружни јавни тужилац у Сремској Митровици истакао је, као један од жалбених основа, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 368. став 1. тачка 11. ЗКП, као и погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, у односу на оптуженог АА и инкриминисане радње описане у изреци пресуде, али је Републички јавни тужилац у писаном поднеску одустао у овом делу од жалбе Окружног јавног тужиоца, па се Врховни суд није упуштао у разматрање изјављене жалбе у том правцу.

Бранилац оптуженог изјавила је жалбу и због погрешно и непотпуно утврђених одлучних чињеница, па је Врховни суд, имајући у виду разлоге првостепене пресуде, у односу на оптуженог АА оценио да је ова жалба неоснована. Наиме, бранилац указује на погрешно утврђене одлучне чињенице када су у питању субјективни елементи бића кривичног дела, конкретно психичко здравље оптуженог АА и стога, степен урачунљивости, онако како је ценио првостепени суд, па стога, погрешно је оцењен и степен кривичне одговорности.

Одлучне чињенице потпуно и правилно су утврђене, а првостепени суд све ово ваљано образлаже на страни 3 до 8 првостепене пресуде, проверавајући одбране оптужених, како АА, тако и ББ, адекватним извођењем и оценом доказа. Децидирано утврђује првостепени суд, да је оптужени АА лечен од епилепсије у периоду од 1991. до 1996. године, да је отпуштен са одслужења војног рока, као привремено неспособан – дијагноза поремећаја личности, незрела нарцистичка личност. Медицинска документација на коју се позива даље првостепени суд, те налаз и мишљење вештака психолога и неуропсихијатра, потврђује ову дијагнозу, па између осталог се може закључити да овај поремећај личности не значи душевну болест, већ карактерне особине личности, те да је стога оптужени АА у време извршења кривичног дела био урачунљив, способан да схвати значај својих поступака и да управља њима.

Ови докази правилно су цењени као веродостојни, стручни и непристрасни, па ни поводом жалбе браниоца оптуженог АА, неће претрпети оваква оцена првостепеног суда, никакве примедбе нити измене у том правцу, јер ови чињенични закључци представљају веродостојну слику субјективног односа оптуженог АА,

према кривичном делу.

Одбрана оптуженог АА садржавала је као и одбрана оптуженог ББ признање које је првостепени суд на ваљан начин проверио адекватним извођењем и оценом доказа на које се позива у својој пресуди.

Врховни суд је имајући у виду да је од 01.јануара 2006. године, ступио на снагу нови Кривични законик (!Сл. гласник РС! бр. 85 од 6.октобра 2005. године), по службеној дужности поступио сагласно одредби члана 5. став 2. овог законика, која прописује: ако је у међувремену измењен кривични закон, једном или више пута, на учиниоца кривичног дела примениће се закон који је најблажи, па је преиначио правну оцену у односу оптуженог АА и радње које су њему оптужним актом стављене на терет, јер је сада омогућавање уживања опојних дрога (раније прописано чланом 246. став 1. ОКЗ) за које је била прописана казна затвора од једне до десет година, сада ово кривично дело прописано чланом 247. став 1., 2. и 3. Кривичног законика, који прописује за ово дело казну затвора у трајању од шест месеци до пет година. То значи да је најблажи закон за учиниоца, конкретно АА, нови Кривични законик, па је у том смислу преиначена првостепена пресуда у погледу правне оцене, али је она испитана и у односу на оптуженог ББ, за ког није било места преиначењу правне оцене, јер је овај оптужени оглашен кривим због кривичног дела омогућавање уживања опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ СРЈ, који је прописивао казну затвора за ово дело у распону од три месеца до пет година, што значи да је за учиниоца дела блажи закон био Кривични закон Савезне Републике Југославије.

Јавни тужилац је изјавио жалбу, у односу на оптуженог АА и кривично дело описано у изреци пресуде (односно већ у изреци оптужног акта), због повреде кривичног закона. Наиме, јавни тужилац тврди да су радње оптуженог АА два засебна инкриминисана догађаја, извршена у време важења два кривична закона (до 12.априла 2003. године важио је КЗ СРЈ, а од тог дана важи Основни кривични закон, па се критични догађај мора посматрати у том контексту закључно са даном 29.априлом 2003. године), што значи да би се због постојања заједничких елемената могло утврдити једино да је оптужени извршио продужено кривично дело из члана 246. став 1. ОКЗ.

Имајући у виду претходно дате разлоге ове пресуде у погледу правне оцене и преиначење првостепене пресуде, по службеној дужности, у односу на овог оптуженог и кривично дело које је учинио, јасно и недвосмислено произилази закључак да би решење правних питања на које указује јавни тужилац у жалби било далеко неповољније по оптуженог АА, те у овом случају, управо супротно одредби члана 5. став 2. Кривичног законика.

Поред тога, суштина оцене одлучних чињеница утврђених у првостепеној пресуди јесте да су правилно и потпуно утврђене и да из њих произилази да се ради о једној јединственој инкриминисаној радњи у току 2002. године до 12.априла 2003. године, односно до 29.априла 2003. године, која нема ни у једном сегменту, посматрајући је временски, просторно, те по начину и специфичности околности извршења, елементе који раздвајају ову активност оптуженог на самосталне целине, (које су у кривично-правном смислу опет повезане неким заједничким факторима).

Кривично дело из члана 246. став 1. Основног кривичног закона (или КЗ СРЈ) је дело такозваног трајног карактера, а што се може закључити већ из језичког тумачења законског текста ове одредбе, па суштина деловања извршиоца ових радњи има карактер континуиране, непрекинуте, унутрашње обједињене делатности учиниоца – дакле, трајан карактер са ирелевантним бројем чињења (страна 8 и 9 пресуде).

Кривични законик не може бити повређен само зато што је у време инкриминисаног деловања оптуженог АА, у току 2002. године, до 12.априла 2003. године, важио један закон, па ступио на снагу други закон који је обухватио деловање оптуженог до 29.априла 2003. године, јер инкриминисано деловање оптуженог АА, како је описано у изреци пресуде није суштински ни формално раздвојено, па тако ни у кривично-правном смислу није могуће од њега сачинити два самостална кривична дела, која би се правном конструкцијом, квалификовала као продужено кривично дело из члана 246. став 1. ОКЗ.

Нови Кривични законик у истом смислу дефинише карактер деловања учиниоца ради омогућавања уживања опојних дрога, као трајно деловање, са индиферентним бројем чињења.

Код одлучивања о казни, Врховни суд је имао у виду измену правне квалификације у односу на оптуженог АА, као и казну прописану за ово кривично дело чланом 247. став 1. КЗ, која се креће у распону од шест месеци до пет година, па је уважавањем жалбе браниоца овог оптуженог нашао да је нужна и довољна мера казне оптуженом шест месеци затвора, која казна је изречена на доњој граници законом прописаног минимума.

Како је уважена жалба браниоца оптуженог, након поновне оцене свих околности од значаја за одмеравање казне у смислу одредбе члана 54. КЗ, а које је утврдио првостепени суд и то олакшавајуће околности да је оптужени млад, да је кривично дело признао, да отежавајућих околности није било тако је поред измењене правне квалификације, на казну утицала и чињеница несумњиво утврђена у првостепеном поступку, којој је Врховни суд, сада у процесу индивидуализације казне дао одговарајући значај, а то је да оптужени АА болује од премећаја личности, па је казна затвора у трајању од шест месеци, са урачунатим притвором, по оцени Врховног суда, сразмерна тежини учињеног кривичног дела, степену кривице оптуженог, те као таква подобна да испуни захтеве специјалне и генералне превенције, односно оствари сврху кажњавања прописану законом у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција (члан 4. став 2. и члана 42. КЗ).

Жалба Окружног јавног тужиоца у Сремској Митровици одбијена је у односу на обојицу оптужених и одлуку о казни, имајући у виду претходно дате разлоге за одлуку о казни у односу на оптуженог АА, а у односу на оптуженог ББ, нису истакнуте нове околности у жалби јавног тужиоца, које би биле од утицаја на одлуку о казни, док за измену правне квалификације није било основа поводом изјављене жалбе, а по службеној дужности, те у том смислу ни за поновно разматрање одлуке о казни.

Тако је Врховни суд оценио да је и у односу на оптуженог ББ, који је оглашен кривим због кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ СРЈ, који је у овом случају најблажи по учиниоца, првостепени суд правилно оценио олакшавајуће околности да је оптужени млад и да је кривично дело признао те да отежавајућих околности нема и осудио га за предметно кривично дело на казну затвора у трајању од три месеца, у коју ће се урачунати време проведено у притвору.

И у односу на овог оптуженог, изречена казна сразмерна је тежини учињеног дела, степену кривице, те као таква подобна да испуни захтеве специјалне и генералне превенције, односно оствари сврху кажњавања прописану законом у оквиру опште сврхе изрицања кривичних санкција (члан 5. став 2. и члан 33. КЗ СРЈ, сада члан 4. став 2. и члан 42. КЗ).

Мера безбедности одузимања опојне дроге изречена је АА, на основу одредбе члана 246. став 3. ОКЗ, а сада је прописана чланом 247. став 3. Кривичног законика, па је Врховни суд оцењује као правилну и ваљано образложено у првостепеној пресуди.

Због наведених разлога, Врховни суд је одлучио, као у изреци пресуде, у смислу одредбе члана 391. став 1. и члана 388. ЗКП.

Записничар, Председник већа

судија,

Гордана Маравић, с.р. Драгомир Милојевић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић